

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL. M. a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce: **M. Z.**
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
sídlem Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1 - Nové Město

za účasti: **Lesy České republiky, s. p.**
sídlem Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2020, č. j. 67291/2019-MZE-15111,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 24. 4. 2020, č. j. 67291/2019-MZE-15111, se zrušuje pro vady řízení a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. L.

III. Osobě na řízení zúčastněné se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal přezkumu shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 11. 10. 2019, č. j. KULK 75353/2019. Tímto prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto v řízení z moci úřední podle § 43 odst. 2 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), že povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD, XE, XF a XG v katastrálním území X jsou vodním tokem ve smyslu § 43 odst. 1 vodního zákona, a určena jeho poloha souřadnicemi S-JTSK se začátkem na patě záhozu těžkým lomovým kamenem pod vyústěním silničního propustu, Y: -670229, X: -991044, a koncem na soutoku s vodním tokem IDTV: 10181213, „PP Vošmendy ř. km 2,7 č. 2“, Y: -670172, X: -991146. ČHP: 1-05-01-079, číslo a název vodního útvaru: 11153000, Kamenice po ústí do toku Jizery.
2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul dosavadní průběh správního řízení a uvedl, že na postupu správního orgánu neshledal pochybení. Správní orgán I. stupně se řídil právními názory žalovaného obsaženými v předchozím zrušujícím rozhodnutí. Úvahu správního orgánu I. stupně, že povrchové vody tekoucí trvale či po převažující část roku na pozemcích uvedených ve výroku prvostupňového rozhodnutí naplňují zákonnou definici vodního toku dle § 43 odst. 1 vodního zákona, považoval žalovaný za správnou. Stálá přítomnost povrchových vod ze zdroje označeného v odborném posouzení jako pramen PR1 byla potvrzena v odborném posouzení v množství 1 l/s i místním šetřením správního orgánu I. stupně. Na základě těchto důkazů deklaroval správní orgán I. stupně začátek vodního toku u uvedeného zdroje vody nacházejícího se na pozemku parc. č. XB v katastrálním území X (nebude-li uvedeno jinak, nachází se všechny v rozhodnutí uvedené pozemky v tomto katastrálním území) a identifikoval jej prostřednictvím souřadnic S-JTSK. Žalobce měl případné pochybnosti o tom, na jakých pozemcích se vodní tok nachází, uplatnit při projednání věci před vydáním prvostupňového rozhodnutí, neboť se s podklady rozhodnutí prokazatelně seznámil dne 22. 7. 2019.
3. Žalovaný se ztotožnil s názorem správního orgánu I. stupně, že rozhodnutí podle § 43 odst. 2 vodního zákona nezávisí na posouzení, v jakém poměru se ve vodním toku vyskytují vody povrchové, srážkové a vody z vyústění veřejné kanalizace. Rozhodující je, že v projednávané věci byla splněna podmínka, že se v daném korytě vyskytují povrchové vody trvale nebo po převažující část roku a tečou vlastním spádem. Polemika žalobce o tom, zda bylo koryto vytvořeno přirozeně či antropogenní činností opírající se o závěry odborného

posouzení, je pro předmětné správní řízení irelevantní, neboť v pochybnostech, zda se jedná o přirozené koryto vodního toku, rozhoduje příslušný vodoprávní úřad (tj. Městský úřad Semily) podle § 44 odst. 3 vodního zákona. Rozhodnutí, zda je povrchová voda vodním tokem či nikoliv, náleží pouze správnímu orgánu I. stupně, závěry odborného posouzení nebyl správní orgán I. stupně nikterak vázán, sloužilo mu k lepší orientaci v problematice.

4. Žalovaný nepřisvědčil námitce žalobce, že bylo rozhodnuto jen o části sporné otázky. Správní orgán I. stupně uvedl ve výroku svého rozhodnutí pouze ty pozemky, u nichž deklaroval, že se na nich nachází vodní tok, proto do výroku nezahrnul pozemek parc. č. XH, který byl uveden v žádosti Městského úřadu Semily. Okruh účastníků řízení byl stanoven podle § 27 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), správně, vlastníci pozemků parc. č. XI, XJ a XK nemohli být předmětným řízením dotčeni na svých právech, protože jejich pozemky jsou pouze pozemky sousedními. Rozhodnutí podle § 43 odst. 2 vodního zákona má deklaratorní charakter, proto mají vlastníci dotčených pozemků a správci vodních toků, jichž se projednáváná věc dotýká, postavení účastníků řízení dle § 27 odst. 2 správního řádu. V případě rozhodování v pochybnostech není naplněna díkce § 27 odst. 1 písm. b) správního řádu.
5. K námitce žalobce, že povolení vypouštění odpadních vod do vod povrchových z volných výústí kanalizace vydané obci Bozkov Městským úřadem Semily dne 19. 5. 2014, č. j. ŽP/1262/14/VH-231/2-R, je nezákonné, neboť odpadní vody vytékají na pozemky, jež jsou předmětem prvostupňového a napadeného rozhodnutí, aniž bylo příslušným vodoprávním úřadem prokázáno, že se jedná o vodní tok, žalovaný uvedl, že se projednáváné věci netýká. Rozhodnutí o povolení vypouštění odpadních vod z volných výústí kanalizace do vod povrchových je předmětem samostatného správního řízení, k němuž je příslušný Městský úřad Semily jako vodoprávní úřad.
6. Žalovaný neshledal ani závady v doručování prvostupňového rozhodnutí. V projednáváném případě jeden z vlastníků pozemků zemřel, právní nástupci nebyli správnímu orgánu I. stupně známi, z toho důvodu zvolil v souladu s § 32 odst. 3 správního řádu doručení prostřednictvím veřejné vyhlášky. Účastníci byli v napadeném rozhodnutí uvedeni a právním nástupcům zemřelého byla dána možnost se do řízení přihlásit.

II. Žaloba

7. Žalobce nejprve namítal, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s jeho odvolacími námitkami, v důsledku čehož je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
8. Žalovaný se dostatečně nevypořádal s odvolací námitkou, že v podstatných závěrech je prvostupňové rozhodnutí v rozporu s odborným posouzením „*Bozkov - posouzení odtokových poměrů v jižní části obce*“ vyhotoveným v dubnu 2019. Žalobce odkázal na závěr odborného posouzení, podle kterého nelze z hydrologického a hydrogeologického hlediska sporný přítok považovat za přirozený vodní tok, pouze za umělou vodoteč zvýrazněnou soustředěným odtokem srážkových vod. Hodnocení odborného posouzení žalovaným považoval žalobce za rozporné, neboť žalovaný na jedné straně uvedl, že odborné posouzení není závazným dokumentem pro projednávanou věc, na druhé straně závěry správního orgánu I. stupně založené na odborném posouzení aproboval.
9. V dalším žalobním bodu žalobce namítal, že místní šetření provedené správním orgánem I. stupně nebylo možné považovat za řádně provedený důkaz, neboť žádný s účastníků řízení nebyl o tomto místním řízení zpraven ani k němu přizván. Žádný z účastníků tak Shodu s prvopisem potvrzuje L. L.

ani nemohl uplatnit námitky proti závěrům správního orgánu I. stupně, ke kterým tento orgán na místě dospěl a o které opřel své rozhodnutí. I tato námitka byla vznesena v odvolacím řízení a nebyla žalovaným vypořádána.

10. Žalobce dále tvrdil, že předmět řízení byl dán obsahem žádosti Městského úřadu Semily ze dne 20. 9. 2016. Napadené rozhodnutí mělo řešit všechny pozemky, po kterých deklarovaný vodní tok protéká, nebo objasnit, proč řeší jen jeden jeho úsek. Dále žalobce považoval za nesprávný právní názor žalovaného, že výroková část napadeného rozhodnutí neobsahuje označení účastníků dle § 27 odst. 1 správního řádu, protože žádný takový účastník neexistuje. Dle žalobce měl být tímto účastníkem žadatel, tj. Městský úřad Semily. Žalobce rovněž brojil proti doručování napadeného i prvostupňového rozhodnutí právním nástupcům zemřelého účastníka řízení veřejnou vyhláškou. Bylo povinností správního orgánu I. stupně stanovit okruh potencionálních dědiců a doručovat přímo jim, nebo vyčkat závěru dědického řízení. Právní nástupci zemřelého účastníka nebyli v napadeném rozhodnutí uvedeni jako účastníci řízení a napadené rozhodnutí jim nebylo doručeno.
11. Žalobce uzavřel, že žalovaný aproboval rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ačkoliv nebyl zjištěn stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Dle žalobce pro závěr správních orgánů o tom, že povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD, XE, XF a XG v katastrálním území X jsou vodním tokem ve smyslu § 43 odst. 1 vodního zákona nebyly obstarány relevantní a zákonným způsobem získané důkazy.
12. Ze všech uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

13. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že v napadeném rozhodnutí vypořádal všechny odvolací námitky řádně a úplně. Žalobní námitku, že správní orgány nedostatečně přihlédly k závěrům odborného posouzení, nepovažoval žalovaný za důvodnou, neboť správní orgány ze skutkových zjištění uvedených v posouzení vycházely, nepřihlédly pouze k samotnému závěru, že se o vodní tok nejedná, neboť k hodnocení této otázky je povolán právě správní orgán I. stupně, a nemůže tak být předmětem znaleckého zkoumání.
14. Pokud jde o námitku neumožnění účasti na místním šetření, žalovaný uvedl, že tento procesní nedostatek byl napraven v rámci nahlížení do spisu a možnosti se vyjádřit ke všem podkladům rozhodnutí, včetně závěrů z místního šetření.
15. Správní orgány nebyly vázány vymezením předmětu řízení uvedeným v žádosti Městského úřadu Semily, neboť se v projednávaném případě jednalo v souladu s § 43 odst. 2 a § 126 odst. 8 vodního zákona o podnět k zahájení řízení z moci úřední. Z povahy uvedeného správního řízení pak rovněž vyplývá nepřítomnost účastníků ve smyslu § 27 odst. 1 správního řádu.
16. Žalovaný považoval zákonem stanovené podmínky uvedené v § 43 odst. 1 vodního zákona za splněné a rozhodnutí o tom, že uvedená vodoteč je vodním tokem, za správné po stránce skutkové i právní. Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhoval, aby soud žalobu v celém rozsahu zamítl.

IV. Zjištění ze správního spisu

17. Přípisem ze dne 16. 9. 2016 požádal Městský úřad Semily, odbor životního prostředí, správní orgán I. stupně o rozhodnutí v pochybnostech podle § 43 odst. 2 vodního zákona, zda v případě povrchových vod soustředěně protékajících po pozemcích parc. č. XH, XA, XB, XC, XD, XE a XF jde o vodní tok.
18. Na základě místního šetření správního orgánu I. stupně provedeného dne 6. 4. 2017 za účasti zástupců osoby zúčastněné na řízení a Městského úřadu Semily, o němž byl sepsán úřední záznam a pořízena fotodokumentace, správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 3. 5. 2017, č. j. KULK 34769/2017, rozhodl v řízení z moci úřední podle § 43 odst. 2 vodního zákona, že povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD, XE, XF a XG jsou vodním tokem ve smyslu § 43 odst. 1 vodního zákona. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce odvolání, které žalovaný zamítl jako opožděné a posoudil jej jako podnět k přezkumnému řízení. Žalovaný rozhodnutím ze dne 9. 2. 2018, č. j. 3563/2018-MZE-15111, ve zkráceném přezkumném řízení podle § 98 správního řádu citované rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k novému projednání. V odůvodnění zrušujícího rozhodnutí uvedl, že ve správním řízení došlo k porušení procesních práv vlastníků jednotlivých pozemků, neboť jim nebyla dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim před jeho vydáním. Další pochybení žalovaný shledal v tom, že vlastníkům dotčených pozemků, správci povodí a správci vodního toku náleží postavení účastníka dle § 27 odst. 2 správního řádu, nikoliv podle § 27 odst. 1 správního řádu. Žalovaný dále postrádal důkazy ve vztahu ke zdroji vody a vyústění kanalizace a odůvodnění zahrnutí pozemku parc. č. XE a absence pozemku parc. č. XH mezi pozemky, na nichž se nachází vodní tok.
19. Správní orgán I. stupně pokračoval v řízení a dne 28. 5. 2018 konal ústní jednání na místě samém za účasti žalobce a zástupců osoby zúčastněné na řízení, Městského úřadu Semily a Obce Bozkov.
20. Z odborného posouzení ze dne 30. 4. 2019 vypracovaného PHOTON WATER TECHNOLOGY, s. r. o. vyplynulo, že v rámci rekognoskace zájmové plochy dne 30. 3. 2019 bylo popsáno šest pro projednávanou věc relevantních dokumentačních bodů, jejichž poloha byla zjištěna dle GPS měření, zakreslena do katastrální mapy a pořízena fotodokumentace. V zájmové ploše byla zjištěna na severní straně komunikace otevřená jámka o rozměrech 3 x 1 m dotovaná přítokem dešťových vod bez trvalého výtoku, vývodem kanalizace z čističky odpadních vod s výtokem kalné vody cca 1 l/s a vývodem PVC trubky bez trvalého výtoku. Voda z ní je dále vedena betonovou rourou pod komunikací s výtokem cca 1 l/s a pokračuje přes kaskádu betonových kvádrů a čedičových balvanů jihovýchodním směrem k údolní vodoteči, v odborném posouzení je označena jako „hlavní boční přítok“. Dále byl zjištěn výtok do 1 l/s čiré vody z červené PVC trubky v levém břehu cca 20 m pod komunikací označený jako PR1, který se spojuje s „hlavním bočním přítokem“. Byl popsán výrazný meandr „hlavního bočního přítoku“ cca 50 m pod komunikací s erozním zářezem o hloubce až 3 m, na jehož vzniku a zpětné erozi západního břehu se výrazně podílel výtok z dešťové kanalizace, rovný úsek začínající cca 10 m pod meandrem s hloubkou erozního zářezu 2 až 3 m a spodní rovný úsek s průtokem do 2 l/s v erozním zářezu o hloubce až 3 m končící soutokem s údolní vodotečí. Závěr odborného posouzení zněl, že Shodu s prvopisem potvrzuje L. L.

vody „hlavního bočního přítoku“ jsou generované přítokem odpadních vod z čističky odpadních vod, svodem dešťových vod do jímky na severní straně komunikace a výtokem z pramene označeného PR1, který se nachází cca 20 m jižně pod komunikací. K dalším dotacím „hlavního bočního přítoku“ může docházet v období srážek odtokem povrchových vod z obou břehů a dalším přítokem dešťových vod z kanalizace ústící do meandru cca 50 m pod komunikací. U pramene označeného PR1 není zřejmé, zda se jedná o zatrubnění původního pramenního výronu či o vyústění podzemní drenáže, proto nelze s jistotou tvrdit, že současné koryto „hlavního bočního přítoku“ bylo primárně predisponováno výtokem z uvedeného pramene. Výtok z pramene označeného PR1 má v průběhu času vydatnost, která se nemění „skokově“, i když se může snižovat či zvyšovat v důsledku srážek. S ohledem na to, že erozní koryto „hlavního bočního přítoku“ vzniklo převážně antropogenní činností (tj. výtoky z čističky odpadních vod a zejména soustředěním dešťových vod), nelze z hydrologického a hydrogeologického hlediska „hlavní boční přítok“ hodnotit jako přirozený vodní tok, ale pouze jako umělou vodoteč zvýrazněnou soustředěným odtokem srážkových vod.

21. Dne 11. 6. 2019 provedl správní orgán I. stupně místní šetření za účelem ověření skutečností uvedených v odborném posouzení o výtoku z červené PVC trubky označeném PR1, o němž byl pořízen úřední záznam a fotodokumentace. Místním šetřením bylo zjištěno, že stav v terénu odpovídal odbornému posouzení, z trouby a ze zvodnění v její bezprostřední blízkosti vytékala voda v množství odpovídajícím fotografiím z odborného posouzení. Další samostatný přítok vody byl pozorován výše ve spodní části těžkého kamenného záhozu pod propustem pod silnicí z drenážní trouby červené barvy obalené geotextilií instalované pod kameny záhozu s výtokem slabším než z výtoku označeného PR1.
22. Poté co byli účastníci sdělením ze dne 3. 7. 2019 vyrozuměni o možnosti seznámení se s podklady rozhodnutí, vydal správní orgán I. stupně dne 11. 10 2019 rozhodnutí č. j. KULK 75353/2019. V odůvodnění prvostupňového rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že předmětem rozhodnutí jsou povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD, XE, XF a XG v katastrálním území X. Na předmětných pozemcích se nachází přirozené koryto ve smyslu §44 odst. 2 vodního zákona usměrňující odtok vod, které bylo dle odborného posouzení vytvořeno převážně působením svedených srážkových vod. Zdroje vody v korytě jsou dle odborného posouzení vyústění obecní jednotné kanalizace, srážkové vody z komunikace a okolního terénu a výtok vody z PVC trouby cca 20 m pod komunikací označený PR1. Existence zdroje vody označeného PR1, který správní orgán I. stupně označil jako začátek vodního toku, byla ověřena místním šetřením dne 11. 6. 2019, kdy i přes suché a teplé období z trubky vytékala voda a dotovala koryto. Vzhledem k tomu, že v řízení podle § 43 odst. 2 vodního zákona není rozhodné v jakém poměru jsou v korytě zastoupeny „přirozeně se vyskytující“ povrchové vody, srážkové vody z komunikace a vody z vyústění jednotné obecní kanalizace, a tento poměr je v čase proměnlivý podle aktuálních podmínek, považoval správní orgán I. stupně definici vodního toku ve smyslu § 43 odst. 1 vodního zákona za naplněnou tím, že na pozemcích je od paty těžkého kamenného záhozu až k soutoku zřejmé koryto, ve kterém trvale nebo po převažující část roku vlastním spádem tečou povrchové vody. Pozemky uvedené ve výroku byly určeny jako pozemky, na nichž se vodní tok nachází. Jejich výčet se neshoduje s výčtem v podnětu Městského úřadu Semily, neboť se jednalo o řízení zahájené z moci úřední, kdy správní orgán I. stupně nebyl vázán návrhem žadatele. Postavení účastníků podle § 27 odst. 2 náleželo

vlastníkům pozemků, na nichž se nachází koryto předmětného vodního toku, neboť jim jsou podle § 50 vodního zákona uloženy některé povinnosti, a osobě zúčastněné na řízení, neboť vykonává správu vodního toku, do něhož se předmětný vodní tok vlévá.

23. Žalobce podal dne 7. 11. 2019 odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, v němž namítal, že prvostupňové rozhodnutí ignorovalo závěr odborného posouzení, že z hydrologického a hydrogeologického hlediska nelze sporný přítok považovat za přirozený vodní tok, pouze za umělou vodoteč zvýrazněnou soustředěným odtokem srážkových vod, byť ostatní závěry odborného posouzení byly do prvostupňového rozhodnutí převzaty. Žalobce nesouhlasil se závěrem správního orgánu I. stupně, že na předmětných pozemcích se nachází přirozené koryto usměrňující odtok vod, neboť z odborného posouzení se podává, že koryto vzniklo antropogenní činností. Dále namítal, že prvostupňové rozhodnutí se mělo týkat také vodoteče nacházející se dle odborného posouzení na pozemku parc. č. XH v katastrálním území X, který byl rovněž uveden v podnětu Městského úřadu Semily ze dne 16. 9. 2016, a dále na pozemcích parc. č. XI, XJ a XK v katastrálním území X. Rozhodnutí Městského úřadu Semily, odboru životního prostředí, ze dne 15. 5. 2014, č. j. ŽP/1262/14/VH-231/2-R81, kterým bylo Obci Bozkov povoleno vypouštění odpadních vod do vod povrchových z volných výústí kanalizace, je dle žalobce v rozporu s právními předpisy, neboť ignoruje skutečnost, že odpadní vody před tím než začnou být vypouštěny do vodního toku IDVT: 10181213, „PP Vošmendy ř. km 2,7 č. 2“, protékají po předmětných pozemcích, aniž by bylo postaveno na jisto, zda se jedná o vodní tok, do kterého lze na základě povolení odpadní vody vypouštět. Dle žalobce se prvostupňové rozhodnutí tuto chybu snaží napravit. Žalobce rovněž namítal, že účastníky řízení měl být pan J. F., vlastník pozemku parc. č. XL, a Liberecký kraj, vlastník pozemků parc. č. XJ a XI, na kterých sporná vodoteč také protéká. Výrok prvostupňového rozhodnutí dle žalobce v rozporu se zákonem neobsahuje označení účastníků podle 27 odst. 1 správního řádu. Žalovaný o odvolání žalobce rozhodl napadeným rozhodnutím.

V. Posouzení věci krajským soudem

24. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu, v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s.
25. Předmětem soudního přezkumu jsou správní rozhodnutí vodoprávních orgánů ve věci rozhodnutí v pochybnostech podle § 43 odst. 2 zákona o tom, zda jde v případě vod tekoucích na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD, XE, XF a XG v katastrálním území X o vodní tok.
26. Pro posouzení věci krajským soudem jsou relevantní následující ustanovení vodního zákona:
27. Podle § 2 odst. 1 vodního zákona *jsou povrchovými vodami vody přirozeně se vyskytující na zemském povrchu; tento charakter neztrácejí, protékají-li přechodně zakrytými úseky, přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo v nadzemních vedeních.* Podle odst. 2

téhož ustanovení *podzemními vodami jsou vody přirozeně se vyskytující pod zemským povrchem v pásnu nasycení v přímém styku s horninami; za podzemní vody se považují též vody protékající podzemními drenážními systémy a vody ve studních.*

28. Podle § 43 odst. 1 vodního zákona jsou vodní toky povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo po převažující část roku, a to včetně vod v nich uměle vzdutých. Jejich součástí jsou i vody ve slepých ramenech a v úsecích přechodně tekoucích přirozenými dutinami pod zemským povrchem nebo zakrytými úseky. Podle odst. 2 téhož ustanovení v pochybnostech o tom, zda jde o vodní tok, rozhoduje vodoprávní úřad. Může též rozhodnout, že vodním tokem jsou i jiné povrchové vody než uvedené v odstavci 1.
29. Soud se nejprve musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí z důvodu nereflexování odvolacích důvodů. K tomu je třeba uvést, že je samozřejmě povinností žalovaného jako odvolacího orgánu svoje rozhodnutí řádně odůvodnit v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu, včetně vypořádání všech odvolacích námitek. Tuto povinnost však nelze absolutizovat a chápat ji jako striktní požadavek na podrobné vypořádání každé dílčí námítka a argumentace, je-li z odůvodnění rozhodnutí seznatelné, jak o odvolacích důvodech žalovaný uvážil a na základě jakého skutkového stavu, právních úvah a důvodů tak učinil. Některé výtky mohou být vypořádány i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje správní orgán názor odlišný od žalobce, který přesvědčivě zdůvodní. Tím se s námitkami účastníka řízení vždy minimálně *implicitně* vypořádá. Soud má za to, že napadené rozhodnutí se plně vypořádalo jak s odvolacími důvody uplatněnými v obecné rovině, tak i s konkrétními výtkami, které žalobce vznesl. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vysvětlil na základě jakých skutkových zjištění a právních závěrů ve shodě se správním orgánem I. stupně dospěl k závěru, že povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD, XE, XF a XG jsou vodním tokem ve smyslu § 43 odst. 1 vodního zákona. Tento závěr žalovaného soud považuje za srozumitelný a přezkoumatelný. Skutečnost, že žalobce s takto prezentovaným názorem žalovaného nesouhlasí, nezakládá sama o sobě nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
30. Soud se dále zabýval žalobním bodem směřujícím do způsobu vymezení předmětu správního řízení, jeho účastníků a doručování správních rozhodnutí veřejnou vyhláškou. Stanovení okruhu účastníků řízení úzce souvisí s tím, jakým způsobem byl vymezen předmět správního řízení. Vodní zákon neobsahuje na rozdíl od jiných speciálních zákonů upravujících postup správních orgánů ve správním řízení (např. stavebního zákona) speciální úpravu účastenství v řízení zahajovaném z moci úřední podle § 43 odst. 2 vodního zákona, použije se tedy subsidiárně podle § 1 odst. 2 správního řádu právní úprava v něm obsažená. Žalobce namítal, že Město Semily mělo být účastníkem řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu, neboť podalo podnět k zahájení řízení podle § 43 odst. 2 vodního zákona, a dále tvrdil, že správní orgány opomenuly některé tzv. vedlejší účastníky řízení, kteří podle § 27 odst. 2 správního řádu mohou být napadeným rozhodnutím přímo dotčeni ve svých právech nebo povinnostech, neboť jsou vlastníky pozemků, na nichž se dle názoru žalobce také nachází sporná vodoteč.
31. K tomu je třeba především zdůraznit, že z úpravy žalobní legitimace v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu vyplývá, že žalobce nemůže uplatňovat námitky ve prospěch jiných osob (§ 65 s. ř. s.). Pro žalobce je podstatné, že s ním správní orgán I. stupně i žalovaný od počátku jako s účastníkem řízení jednali a řádně mu doručovali. Žalobce nebyl postupem správního orgánu I. stupně ani žalovaného nijak dotčen na svých procesních právech (např. zmeškáním úkonu, který by bylo třeba provést v určité lhůtě). Námitka

Shodu s prvopisem potvrzuje L. L.

žalobce týkající se vadného vymezení předmětu řízení, jeho účastníků a způsobu doručování správních rozhodnutí je proto nedůvodná.

32. Dále žalobce namítal nezákonné provedení místního šetření. Mezi účastníky není sporu o tom, že správní orgán I. stupně nevyrozuměl žalobce o konání místního šetření dne 11. 6. 2019. Je tedy zřejmé, že ze strany správního orgánu došlo k porušení § 51 odst. 2 věty první správního řádu, který stanoví, že *o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení*.
33. V této souvislosti soud předesílá, že zrušení rozhodnutí pro procesní vadu mohou odůvodnit jen taková podstatná pochybení správního orgánu, která mohla mít vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí, nebo takové vady, které by potenciálně vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí mít mohly. Zjistí-li soud, že řízení před správním orgánem bylo zatíženo určitou procesní vadou, vždy musí dále hodnotit, zda popsaná vada mohla či nemohla mít vliv na zákonnost vydaného správního rozhodnutí. Jen v případě, že taková vada zákonnost vydaného rozhodnutí ovlivnit mohla, bude dán důvod ke kasaci správního rozhodnutí. Obdobné závěry jsou ostatně obsaženy v konstantní judikatuře Nejvyššího správního soudu (srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2007, č. j. 2 Afs 125/2006-120).
34. Soud dospěl k závěru, že výše popsané procesní pochybení má v projednávané věci vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Správní orgán I. stupně učinil z výsledků místního šetření konaného dne 11. 6. 2019 klíčové skutkové zjištění, o které opřel závěr o tom, že povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě na pozemcích parc. č. XA, XB, XC, XD, XE, XF a XG v katastrálním území X jsou vodním tokem ve smyslu § 43 odst. 1 vodního zákona. Nevyrozumění žalobce o provedení místního šetření tak nepředstavuje toliko formální pochybení bez možného vlivu na výsledek procesu, ale jde o narušení ústavně zaručeného právo účastníka řízení vyjádřit se k prováděným důkazům ve smyslu článku 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Soud doplňuje, že přítomnost účastníka řízení u místního šetření má značný význam, neboť místní šetření je jeden z nejbezpečnějších důkazů umožňujících správnímu orgánu, aby si mohl na základě vlastního pozorování a přímého srovnání zjištěných skutečností s výsledky dosavadního šetření učinit potřebné závěry pro rozhodnutí, účastník proto musí mít možnost se tohoto postupu účastnit a upozornit správní orgán na z jeho pohledu relevantní skutkové okolnosti, které mají být předmětem vnímání správního orgánu. Seznámení se s výsledky místního šetření při nahlížení do spisu tak nemůže nahradit účast na místním šetření a zhojit uvedenou procesní vadu. Toto procesní pochybení správního orgánu I. stupně, posoudil soud jako vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., jež mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, jež z řízení vzešlo.
35. Protože se uvedené procesní pochybení týkalo vadně provedeného místního šetření, kterým byla ověřena existence, umístění, vydatnost a setrvalost průtoku zdroje povrchové vody, který byl označen za začátek deklarovaného vodního toku, nebylo na místě, aby se soud zabýval žalobní námitkou týkající se dostatečnosti skutkových zjištění správních orgánů pro závěr o naplnění definice vodního toku podle § 43 odst. 1 vodního zákona.
36. Soudu však nic nebránilo reagovat na dílčí námitku týkající se původu koryta vodního toku. Vodní zákon definuje v § 43 odst. 1 jako vodní tok určitou část povrchových vod, tedy vod přirozeně se vyskytujících na zemském povrchu, za předpokladu, že tečou přirozeně, tedy pohybují se vlastním spádem v korytě. Toto koryto vymezuje prostor pro soustředěný tok vody a není součástí vodního toku. Podmínkou existence vodního toku je

rovněž jistá setrvalost průtoku - vodní tok teče v tomto korytě trvale nebo po převažující část každého roku (srov. Punčochář, P. a kol. Zákon o vodách č. 254/2001 Sb. v úplném znění k 23. 1. 2004 a rozšířeným komentářem, Praha: Soudy, 2004, s. 117). Z uvedené definice vodního toku v § 43 odst. 1 vodního zákona je zřejmé, že pro posouzení, zda určité vody naplňují definici vodního toku podle § 43 odst. 1 vodního zákona, není rozhodné zodpovězení skutkové otázky, jak vzniklo koryto, v němž posuzovaná vodoteč teče.

VI. Závěr a náklady řízení

37. Soud vzhledem k shora uvedenému považuje žalobu za důvodnou, proto zrušil napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, jsou v dalším řízení správní orgány dle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázány.
38. Ve věci soud rozhodoval bez jednání v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s.
39. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalobce, soud mu proto proti žalovanému přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci náleží náhrada za zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč. Soud tedy přiznal žalobci náhradu nákladů ve výši 3 000 Kč a žalovanému uložil, aby tuto částku zaplatil žalobci v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.
40. O náhradě nákladů osoby zúčastněné na řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 5 s. ř. s. tak, že se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává, neboť jí v řízení nebyla uložena žádná povinnost, s jejímž splněním by jí takové náklady vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. L.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 7. prosince 2021

Mgr. Lucie Trejbalová v. r.
předsedkyně senátu